

Ulf Kristersson: Almedalstal 2023

Talare

Ulf Kristersson
Statsminister

Datum

28 juni 2023

Plats

Almedalen

Omständigheter

Statsminister Ulf Kristerssons tal i Almedalen 28 juni, 2023. Rubriken till talet publicerad av Moderaterna är "Brottsförebyggande på riktigt – ny socialpolitik för att knäcka gängen".

Stort tack! Det är inte alla partier som har en tidigare försvarsminister som partisekreterare. Men det har Moderaterna. Kajsa, tack för vårt fina samarbete! Och fantastiskt roligt att vara tillbaka här – på den mest klassiska av alla scener i svensk politik. Allt sedan Olof Palme sjösatte traditionen 1968, har svensk demokrati haft Almedalen som en fast punkt i en rörlig tid. Den traditionen vill även jag vårda. För vi behöver några gemensamma referenspunkter i politiken, som annars mest handlar om vad som skiljer oss åt. En annan sådan fysisk plats att vårda är faktiskt Harpsund – gården i Sörmland som i exakt 70 år har varit den svenska statsministerns ställe för rekreation och inrikes och utrikesgäster, som det står i testamentet. För några veckor sedan bjöd jag dit alla statsministrar före mig och deras familjer, för att ge dem chansen att återuppleva platsen. Och för att tillsammans med dem fira den entreprenörsom för 70 år sedan skänkte Harpsund till regeringen. Att under en eftermiddag få samtala med fyra generationer Erlander, två generationer Palme, en tredje generationens Ullsten och dessutom med Thorbjörn Fälldins hustru Solveig – det var en ära för mig och min familj. Låt oss ha tuffa politiska debatter i sak, men ändå ibland kunna samlas runt lägerelden och grilla korv – precis som vi gjorde på Harpsund. Så vill jag fortsätta leda Sverige. Att komma tillbaka hit till Almedalen väcker även ett helt annat minne: förra årets avskyvärda mord på Ing-Marie Wieselgren, bara några steg härifrån. Jag lärde känna Ing-Marie redan 2006, när jag var socialborgarråd i Stockholm och jobbade med frågor om psykisk ohälsa. Hon förkroppsligade så mycket som är så bra i Sverige: alltid kunskap och vetenskap i centrum. Alltid med känslomässig empati. Och alltid nyfiken på att lösa de svåraste problemen. Och så hade hon läkarens självklara ideal: att bota, lindra och trösta. En av de sista gångerna jag hörde Ing-Marie var i P1:s "Tankar för dagen". Hon pratade om varför vi måste bevara hoppet också i tider av oro. Jag tror att Ing-Marie hade

önskat att viför den hoppfullheten vidare. Att vi fortsätter samtala, diskutera och lära nytt. Och att vifortsätter skydda det ömtåliga öppna samhället.Låt oss hedra Ing-Maries minne med en stunds tystnad.När jag tillträdde som statsminister, så sa jag att förändring inte bara är nödvändig – utan attförändring också är möjlig. Att det är svårt och att det tar tid – men att det faktiskt går. Vifick det mandatet och de senaste åtta månaderna har vi bevisat att det går.Först det som borde vara självklart: det är slut på politiskt kaos, med budgetar som faller ochregeringar som avgår.Nu har Sverige en regering som har riksdagens majoritet bakom sig. För första gången på tioår det ordning och reda i svensk politik. Kanske tråkigt för en och annan politisk journalist,men bra för de väljare som vill se konkreta resultat.Efter de första åtta månaderna börjar förändringen märkas:Vi har lagt om migrationspolitiken, på väg mot EU:s mininivå. Vi minskar invandringen tillSverige, så att vi får en chans att klara av integrationen.Antalet kvotflyktingar har minskat med 80 procent. Vi skärper kraven på länder som vägrarta emot sina egna, utvisade medborgare. Vi återkallar uppehållstillstånd för dem som harljugit eller fuskat sig till dem. Vi höjer försörjningskravet för arbetskraftsinvandring. Och viser nu hur migrationstrycket minskar, mot just Sverige.Samtidigt lägger vi om kriminalpolitiken. Nu på lördag skärps straffen för olaga tvång, hot,rån och utpressning.Vi bygger ut våra fängelser. Vi har gett polisen rätt att använda hemliga tvångsmedel – ocksåi förebyggande syfte. Till våren kommer dubbla straff för grova vapenbrott. Precis som jag sai valrörelsen: det blir danska straff mot svenska brott. Det är inte hela lösningen, men enviktig del av lösningen.Vi har lättat på hushållens ekonomiska börda: 55 miljarder i elstöd till hem och företag. Ettförlängt och förhöjt bostadsbidrag. Och vi stoppar nu den orimligt höga reduktionsplikten.Visst är det lite märkligt – ingen verkar längre vilja försvara ett dieselpris på 34 kronor litern?Vi återupprättar kunskapsskolan – med riktiga läroböcker. Akutskolor och fler speciallärare.Vi avskaffar elevens val, och gör mer plats för kärnämnen. Och vi tar itu med de stötandeglädjebetygen. Det blir stopp för elever och skolor som vill fuska sig till framgång.Vi har också lagt om energipolitiken. Till slut upphör 43 års velande om svensk kärnkraft.Från och med nästa år tillåts fler reaktorer – och på fler platser. Vid Ringhals ärförberedelserna redan i gång. Vi har ändrat det energipolitiska målet från 100 procentförnybart till 100 procent fossilfritt.Jag vet att Socialdemokraterna stretar emot, men det blir nog som med EU och som medNato: Det är jobbigt för dem, men till slut kommer de ändra sig. Även om kärnkraften.Vi har pausat omprövningen av vattenkraftens miljöttillstånd, och räddar nu den kraft vi harkvar. På åtta månader har min regering godkänt

dubbelt så mycket havsbaserad vindkraft, som den förra regeringen gjorde på åtta år. För vi vågar erkänna målkonflikter – och ändå fatta beslut. Och vi behöver all fossilfri energi när Sverige ska elektrifiera. På lediga stunder har vi också gjort Sverige lite friare. På lördag avskaffas danstillståndet. Jo, för just mig blir det ingen dramatisk förändring – fråga min hustru – men ändå. Och självfallet ska man få köpa med sig några flaskor öl även från svenska gårdsbryggerier. Med oss blir friheten alltid lite större! Hela våren har Sverige varit ordförandeland i EU. Våldigt mycket jobb – och till alla utom Carl Bildt så vågar jag nog säga att just den uppgiften vill man inte ha för ofta... Men det blev väldigt framgångsrikt. Vi har fört i hamn ett av världens mest ambitiösa klimatpaket. När 450 miljoner européer ställer om, då gör det skillnad på riktigt. Förbud mot nya bensinbilar. Laddinfrastruktur i hela unionen. Biobränsle i flyget och fartygen. Vi har kraftigt ökat det militära och humanitära stödet till Ukraina, både som land och i EU. Två nya sanktionspaket mot Ryssland och en miljon artillerigranater till Ukraina. Och vi har behållit den viktiga transatlantiska enigheten med USA. Sverige lyckades också med det som många trodde var omöjligt: den historiska uppgörelsen om en ny och stram europeisk migrationspolitik. Jag brukar ju säga att Moderaterna – vi är samlingspartiet i svensk politik. Men det senaste halvåret har Sverige varit samlingslandet i europeisk politik. För klimatet, migrationen och Ukraina. Vi har gjort EU lite säkrare, grönare och friare. En sak till: I april stod det klart att ett antal svenskar kunde bli helt inlåsta i inbördeskrigets Sudan. På två dygn gav regeringen Försvarsmakten mandatet att skicka en beväpnad svensk styrka för att genomföra en farlig evakueringsinsats. Det gick som vi nu vet bra. Vi har fått mycket beröm för de snabba och tydliga besluten, och det uppskattar jag. Men jag tänker på soldaterna i de svenska specialförband som riskerade sitt eget liv för att rädda andras. TACK för er insats! Allt det här är en bra start. Inte mer och inte mindre. Vi gör det vi vill och vi gör det vi måste. Jag är uthållig – men jag är också otålig. Otålig – för att varje dag rekryteras tre nya unga in i de kriminella gängerna. Otålig – för att inflationen gröper ur både hushållens och välfärdens ekonomi. Otålig – för att Sverige snabbt behöver massor av ny fossilfri el för att klara både klimatomställningen och elräkningarna. Vi är helt enkelt otåliga att få ordning på det här landet. Och vi kommer fortsätta vara det tills vi har besegrat inflationen, tills vi har fått stopp på skjutningarna, tills vi har klarat integrationen, tills nya reaktorer står färdiga – och tills Sverige är fullvärdig medlem i Nato. Det är tuffa tider nu – både hemma och i omvärlden. Inflationen plågar hushållen och välfärden. Bregott kostar 60 kronor asken och Sveriges löntagare har tappat tio års reallöneökning. Det har vi inte sett på

decennier. Även välfärden står inför sina tuffaste år på många år. Allt från skolmat till läkemedel kostarmer, och det gör även pensionerna. Jag lovar: Vi kommer att hålla i pengarna. Men regeringen kommer inte lämna vården, skolan och omsorgen åt sitt öde. Alla som sliter i hemtjänsten, alla lärare som får 7-åringar att knäcka läskoden och alla barnmorskor som hjälper ännu ett barn till världen – ni ska veta att vi värnar ert viktiga arbete. I höstens budget kommer vi att prioritera välfärden. Vi har haft en blodig start på sommaren. Varje dag nya skjutningar, bomber och knivdåd. Det här händer hela tiden – men det är inte normalt, utan extremt. Låt oss inte normalisera det extrema. Våldet kryper ner i åldrarna. Tioåringar lockas med hamburgare, och 15-åringar mördar för pengar och prestige. Inget annat land i Europa är ens i närheten. Och låt oss göra upp med knark-myten: Narkotikan är förfärlig och den ska bekämpas – men den finns i alla länder. Bara Sverige har en epidemi av dödsskjutningar. Det sägs ofta att samhället borde komma in tidigare – helt rätt. Problemet är att systemet tvärtom är byggt för att samhället ska komma in för sent. Sekretesshinder – så att polis, socialtjänst och skola inte ska kunna prata med varandra. Ingen får ha samlad koll på barnen som kan dras in i gängen. Än mindre göra någonting åt det. Och om föräldrarna inte vill medverka, så blir det ingen insats alls. På punkt efter punkt kommer kommunens och statens reaktioner för sent. Och när barnenväl begår brott, så fortsätter samhället att sticka huvudet i sanden. Minderåriga är mer eller mindre straffimmuna. Det värsta som kan hända är att socialtjänsten kallar till samtal eller att man placeras tillfälligt på ett SIS-hem. Som man kan rymma ifrån – eller via mobilen hålla kontakten med sina kriminella kompisar på utsidan. All den här avsiktliga slappheten gör barn attraktiva för gängens ledare. Och allt detta tänkervi ändra på. För det finns ingen motsättning mellan det repressiva – alltså de tuffa tagen mot dem som redan begår brott – och det som är förebyggande, så att dagens barn inte blir morgondagens mördare. Ingen motsättning mellan det hårda och det mjuka. Båda behövs. I det Sverige som jag vill bygga, ska fler barn göra klassresan till KTH och färre barn göra kåkresan till Kumla. Men då måste man börja tidigare. I höstas byggde vi ut de evidensbaserade föräldrastödsprogrammen. Kontroversiellt tycker en del. Men det är inte alltid lätt att vara förälder i ett nytt land. En del får höra att socialtjänsten tar deras barn, om föräldrarna sätter tydliga gränser. Andra verkartro att det inte finns några gränser. Båda har fel. Fler får nu hjälp att axla sitt föräldraansvar. Men om man inte vill ta det ansvaret, ska man också veta att det kommer få konsekvenser. Svensk socialtjänst kidnappar inte barn, svensk socialtjänst kommer att gripa in – oftare. Fler föräldrar ska alltså lyckas, men även fler barn ska lyckas – i

skolan. Hälften avsexåringarna i Rinkeby pratar för dålig svenska när de börjar skolan. Många av de barnen ärfödda här, men talar ändå inte fungerande svenska. Hur är det ens möjligt? Något borde gjorts för länge sedan. Alla barn i Sverige ska ha en ärlig chans, oavsett var de bor. Nu blir det obligatorisk språkscreening på BVC. Det blir språkförskola för barn i utsatta områden, vars föräldrar inte talar svenska. Alla barn ska lära sig att läsa och skriva på svenska. Då kan fler barn göra egna klassresor. Därför satsar vi på lovskola, redan på lågstadiet. Barn ska drillas lite extra i svenska undersommarlovet, för att inte tappa det ordförråd som de just har byggt upp. Snart får barn och unga dessutom ett eget fritidskort och kan själva välja mellan fotbollsmå och gymnastikvolter – precis som mina barn gjorde. Den nya regeringen vågar tillämpa selektiv socialpolitik igen, för vi vet att de sociala problemen nu, inte ser ut som förr. Allt det här är förebyggande på riktigt. Vi river sekretesshindren så att en rektor kan prata med socialtjänsten och polisen i tid. Vi kallar det Lex Luna. Det handlar om att upptäcka normbrytande beteende i tid. Men det handlar också om atträdda barn som Luna och lilla Hjärtat från andra människors våld. 40 år efter den gamla socialtjänstlagen, lägger vi äntligen fram en ny. Socialsekreterare ska inte fjättras vid skrivbordet. Och allt kan inte längre vara frivilligt. Från den 1 juli kommer alla Sveriges kommuner enligt lag jobba brottsförebyggande. Det understryker det uppenbara: Alla måste dra åt samma håll. Och det tidiga, det förebyggande är precis lika svårt och lika viktigt som det akuta, när problemen redan har blivit tydliga. Vi gör både och. Polisens insatser är helt avgörande, men de räcker inte. Sverige behöver en armé av engagerade vuxna som sätter gränser i vardagen mot anti-socialt beteende. Ingen 15-åring börjar sin brottslighet med beställningsmord. Det börjar ofta med våld i skolan, kanske mot en lärare, med grova könsord i korridoren. Eller med en första orosanmälan till socialtjänsten. Men ingen satte stopp i tid, trots att många i efterhand sa sig veta precis hur det skulle gå. Därför måste vi börja redan på MVC och BVC. I april besökte jag Lövgärdet i Göteborg – ett särskilt utsatt område. På Familjecentralen hade börjat arbeta enligt den framgångsrika Rinkebymodellen. Med tre gånger fler hembesök till alla förstagsföräldrar. Inte bara BVC-sköterskan kommer på besök, utan även en socionom som hjälper föräldrarna. Så ska vi jobba över hela landet. Regeringen satsar hundratals miljoner kronor de kommande åren på fler hembesök hos familjer i utsatta områden. För alla barn ska få samma chans. Alla kommer inte uppskatta den här breda offensiven. En del kommer ogilla att samhället knackar på dörren. Några kommer klaga på särbehandling. Men vi måste tänka nytt. Vi måste lägga ängsligheten åt sidan och gripa in tidigare och tydligare. Det vi hittills gjort

har inte fungerat. Sverige har gjort en liknande resa förut. Många av det tidiga 1900-talets sociala problem har nu dykt upp igen. Extrem trångboddhet, problem med tandhälsa och barn som far illa. I SVT-journalisten Diamant Salihus bok "Tills alla dör" berättas om en lärare som frågar en pojke varför han är så trött när han kommer till skolan. "Sover du med dina syskon?" frågar läraren. "Nej, du vet, jag sover där man ställer skorna när man kommer in". Han blev sedan en av ledargestalterna i gänget som kallas Dödspatrullen. Vi bekämpade en gång Fattigsverige med en blandning av rationell syn på kunskap, närgångna sociala reformer, familjeplanering och skötsamhetsideal. Jag tror att vi måste göra något liknande igen. Från vänstern hörs alltid ett och samma svar: mer resurser! Och visst behöver skolan och socialtjänsten resurser för att göra sitt jobb. Det fattar de flesta och Sverige gör mer än nästan alla andra länder. Men bara mer resurser hjälper inte mot de föräldrar som säger nej till socialtjänstens insatser. Bara mer resurser hjälper inte mot frånvarande pappor eller mot mammor som fastnar i rundgång mellan SFI-kurs och barnafödande. Och bara mer resurser hjälper inte mot 6-åringar som börjar skolan utan att tala svenska. Det hjälper inte heller mot våld i hemmet, klanvälde, hederskultur, desinformationskampanjer eller de sunkiga machoideal som frodas bland grabbarna igången. För att ändra normer och värderingar krävs mer än nya projekt pengar. Sverige behöver en ny socialpolitik, en mer ingripande socialpolitik, som bygger på att de flesta vuxna både kan och vill ta ansvar. Men som också förväntar sig att vuxna tar det ansvaret. En socialpolitik som tydligt står på barnens sida. Som inte skrapar med foten och ber om tillåtelse, utan som också vågar peka med hela handen när så krävs. Ta det nästan självklara: Sverige har flerbarnstillägg som uppmuntrar att skaffa många barn. I stället borde vi ju uppmuntra kvinnor i utanförskap att ta sig in på arbetsmarknaden. Det vore en sant feministisk inrikespolitik! Idag satsar Sverige på familjeplanering – i andra länder. Men vill inte prata om sammakvinnofälla i Sverige. Samma sak gäller förskolans betydelse: Självklar för de allra flesta födda i Sverige. Men inte bland många kvinnor födda utanför Europa. Men det är ju de barnen som behöver förskolan allra mest! Så ser min plan för det brottsförebyggande arbetet ut. Det är en stor och svår uppgift, men det är hög tid nu. Jag har ägnat en stor del av mitt politiska liv åt de här sociala frågorna. I riksdagens socialförsäkringsutskott, som socialborgarråd och på socialdepartementet. Ofta hjärtskärande problem som kräver både empati och handlingskraft. Både hjärta och hjärna. Nu vill jag se till att få jobbet gjort. Allra sist: Till den som nu misströstar. Som bara ser ett Sverige som inte längre har kontroll över problemen. Som tror att de är olösbara och att ingen kan göra

något åt det. Till dem vill jag säga: jag hör er, och jag förstår er oro. Sverige har stora problem. Men är det något land som har visat att vi också kan lösa stora problem, så är det Sverige. Titta på vår historia: På 100 år har vi gått från ett av Europas fattigaste länder till ett av världens rikaste. Från ett jordbrukssamhälle som människor flyttade ifrån, till ett välfärdssamhälle som människor vill flytta till. Ett land där demokratin gång på gång har visat sin förmåga att göra stora reformer. Ett land som insåg värdet av både yttrandefrihet och näringsfrihet. Ett land där vi byggde välfärdsstaten genom att uppmuntra marknadsekonomin. Och såg till att män och kvinnor, pojkar och flickor, fick samma rättigheter och samma skyldigheter. Allt det är också Sverige. Jag tror att vi har lösningarna på våra problem inom oss. Vi måste bara ta fram det bästa hos oss själva – och göra om det en gång till. Låt oss gå från ord till handling. Inte bara fortsätta prata om problemen, utan lösa dem. Inte peka finger åt varandra, utan samarbeta med varandra. Inte gnälla över det som har varit, utan blicka på det som kan bli. Glöm inte – att hoppfullhet, det är inte en känsla, det är en förpliktelse. Och att leda Sverige mot en ljusare framtid – det är maraton, inte sprint. Nu tar vi en kilometer till. Tack!

Källa

<div><https://cdn.ungpd.com/caa7af5f-d184-4272-93a4-7601c3334819/Documents/ulf-kristersson-almedalstal-2023.pdf></div>

Taggar

2020-tal, 2023, Almedalen, Man, Moderaterna

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/ulf-kristerssons-tal-i-almedalen-28-juni-2023>